

Proaktif vergi denetimi KURGAN nedir?

“KURGAN (Kuruluş Gözetimli Analiz Sistemi)”, Vergi Denetim Kurulu (VDK) tarafından geliştirilen ve 1 Ekim 2025 itibarıyla uygulamaya girmesi planlanan, yapay zekâ ve ileri risk analiz tekniklerini kullanan bir risk analiz / denetim yönlendirme sistemidir.

Aşağıda KURGAN’ın temel özellikleri, çalışma mantığı, muhtemel etkileri ve dikkat edilmesi gereken hususlar özetlenmiştir:

Temel Amaç ve Kapsam

KURGAN, mükelleflerin ticari işlemlerini, banka hareketlerini, mal/hizmet alım-satım verilerini ve diğer çok katmanlı veri kaynaklarını kullanarak analiz etmeyi hedefler.

Özellikle sahte belge düzenleme ve sahte belge kullanma gibi vergi kaçakçılığı risklerinin erken aşamada tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Yeni açılan mükellefiyetler de kuruluş aşamasından itibaren gözetim altında tutulacak şekilde sistemin devreye alınacağı belirtilmektedir.

Sistem, risk skorum ve “öncelikli inceleme adayları belirleme” fonksiyonlarıyla vergi incelemelerini daha etkin hale getirmeyi hedefliyor.

Çalışma Prensipleri ve İşleyiş

Çok çeşitli veri kaynaklarından (örneğin Vergisel İstihbarat Sistemi, banka işlemleri, tedarik-alım verileri, geçmiş denetim verileri vs.) beslenen sistem, analitik modellerle “risk puanları” üretecek.

Bu risk skorlarına göre yüksek riskli mükellefler inceleme havuzuna dahil edilecek ve denetim yönlendirmeleri bu skorlar doğrultusunda yapılacak.

Sistem, sadece cari döneme değil, geçmiş dönem verilerine de bakacak; mükellefin denetim geçmişi ve performansı analiz edilecek.

Denetim süreçlerinin hızlanması, otomasyon yoluyla raporlama kolaylığı ve teminat talepleri gibi önlemlerin devreye alınması da KURGAN'la birlikte öngörülen uygulamalardır.

Beklenen Etkiler ve Değişikler

“Belgeyi bilmeden kullandım” savunmasının etkisi azalabilir; KURGAN verileri, denetim sürecinde değerlendirilme kriteri olarak kullanılacaktır.

Denetim kaynakları, en çok risk taşıyan mükelleflere yönlendirilecek; denetim etkinliği yükseltilecek.

Uyumlu çalışan mükellefler açısından denetim baskısı azalabilir; daha öngörülebilir denetim süreci mümkün olabilir.

Ancak, sistemin çıktıları tek başına delil kabul edilip edilmeyeceği, yargı kararları ve idari içtihatlarla bağlı olacaktır.

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar / Sınırlamalar

Sistem, “risk analiz aracı”dır; hatalı veya eksik veri girişi / veri kaynaklarındaki yanlışlıklar, yanıltıcı sonuçlara neden olabilir.

Mükelleflerin, denetim için istenebilecek ilave belge / teyit taleplerine hazır olmaları gerekecektir (örneğin stok / depo teyidi, tedarikçi mutabakatları v.s.).

Yer verilen konular hakkında ek bilgi istenildiğinde bizimle iletişime geçmenizi rica ederiz

Saygılarımızla